

GEMEENTE NOORDENVELD

Facet-bestemmingsplan waterberging en
natuurontwikkeling herinrichting Roden/Norg

Facet-bestemmingsplan waterberging en
natuurontwikkeling herinrichting Roden/Norg

Inhoud:

Toelichting en bijlagen
Voorschriften
Plankaart nr. 160.27.50.00.00.C01

BügelHajema
ADVISEURS

Roden/Assen
Projectnummer 160.27.50.00.00
7 november 2006

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Beleid	5
	2.1 Rijk	5
	2.2 Provincie	5
3	Projectgebied en planbeschrijving	7
	3.1 Projectgebied	7
	3.2 Planbeschrijving	10
4	Omgevingsaspecten	15
	4.1 Inleiding	15
	4.2 Luchtkwaliteit	15
	4.3 Bodemverontreiniging	16
	4.4 Externe veiligheid	16
	4.5 Ecologie	16
	4.6 Archeologie	18
	4.7 Water	21
5	Juridische vormgeving	23
6	Economische uitvoerbaarheid	25
	6.1 Uitvoeringskosten	25
	6.2 Nadeelcompensatieregeling waterschap Noorderzijlvest	25
	6.3 Planschade	26
7	Monitoring	27
8	Inspraak en overleg	29

Bijlagen

1

Inleiding

Aanleiding

De provincies Groningen en Drenthe en het Waterschap Noorderzijlvest hebben besloten de wateroverlast van het afgelopen decennium in het watersysteem van de Electraboezem aan te pakken met onder andere het realiseren van waterberging. Het Waterschap Noorderzijlvest, de provincie Drenthe en de terreinbeheerders Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer zijn voornemens de waterberging Peize (Peizer- en Eeldermeden) te realiseren in landinrichtingsverband, in dit geval via de Herinrichting Peize. Doelstelling voor de Herinrichting Peize is het realiseren van een 'combinatie van natuur, waterberging en herverkaveling en daarbij een goede waterhuishouding voor de landbouw waarborgen'. De Landinrichtingscommissie van de Herinrichting Peize heeft tevens opdracht om binnen het plangebied van de Herinrichting Ronden/Norg de planvorming voor de functiecombinatie waterberging en natuur uit te voeren. Deze planvorming vindt niet plaats in het kader van de Landinrichtingswet, maar volgt de kaders van de Waterschapswet.

Plangebied

Het projectgebied ligt voor het grootste gedeelte in de gemeente Noordenveld en voor een klein gedeelte in de gemeente Tynaarlo. Binnen het plangebied vallen de polders Leutingewolde, Matsloot-Roderwolde en de Peizer- en Eeldermeden. De exacte begrenzing van het plangebied is aangegeven op het kaartje in paragraaf 4.6.

Vigerende bestemmingsplannen

Voor het gehele projectgebied is een aantal bestemmingsplannen vigerend:

- Buitengebied Roden;
- Buitengebied Roden, herziening A (ex artikel 30 WRO);
- Buitengebied Roden, herziening B (ex artikel 30 WRO);
- Buitengebied Peize;
- Buitengebieden Peize;
- Buitengebied Eelde.

Een aantal van deze bestemmingsplannen buitengebied is op onderdelen herzien.

Nieuwe bestemmingsplannen

Eerder is aangegeven dat de planvorming van de functiecombinatie waterberging en natuur plaatsvindt binnen verschillende wettelijke kaders. Dit kan tot gevolg hebben dat de uitvoering in het ene deel sneller aan de orde is dan in het andere deel. Om die reden is besloten twee bestemmingsplannen te maken, een facetbestemmingsplan voor het gebied binnen de begrenzing van de Herinrichting Peize en een voor het gebied binnen de begrenzing van de Herinrichting Roden/Norg. Vanwege het feit dat sprake is van een

.....

■

integraal project ten behoeve van waterberging en natuurontwikkeling is er voor gekozen een vrijwel identieke toelichting te schrijven. Het verschil is gelegen in het gebied waarop het plan van toepassing is. Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op het gebied vallend binnen de Herinrichting Roden/Norg. Hiertoe wordt een link gelegd met de vigerende bestemmingsplannen. In hoofdstuk 5 wordt dit nader beschreven.

Opbouw van het plan

In hoofdstuk 2 is nader ingegaan op het ter zake doende beleid met betrekking tot het voornemen. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het beoogde waterbergingsproject. Hoofdstuk 4 is gewijd aan milieuhygiënische aspecten en het noodzakelijk onderzoek. In de laatste drie hoofdstukken komen de juridische vormgeving, de economische uitvoerbaarheid en de inspraak en het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) aan bod.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het beleid zoals dat voor het voornemen geldt. Het sectorale beleid komt in het volgende hoofdstuk, bij de bespreking van de verschillende milieu- en omgevingsaspecten, aan de orde.

2.1 Rijk

Nota Ruimte

Ter voorkoming van (grond)wateroverlast, ter beperking van wateraanvoer, ter vergroting van de voorraadberging en ter vermindering van de verdroging wordt de ruimte zodanig bestemd, ingericht en gebruikt dat water beter wordt vastgehouden. Als dat niet voldoende is, worden maatregelen genomen om water te bergen. Hiervoor wordt het areaal oppervlaktewater al dan niet tijdelijk, vergroot en zo nodig het peilbeheer aangepast. Pas in laatste instantie wordt zo nodig water af- of aangevoerd. Deze prioriteiten-volgorde (vasthouden - bergen - afvoeren) wordt aangeduid als de 'drietrapsstrategie waterkwantiteit'. Dit betekent in principe dat:

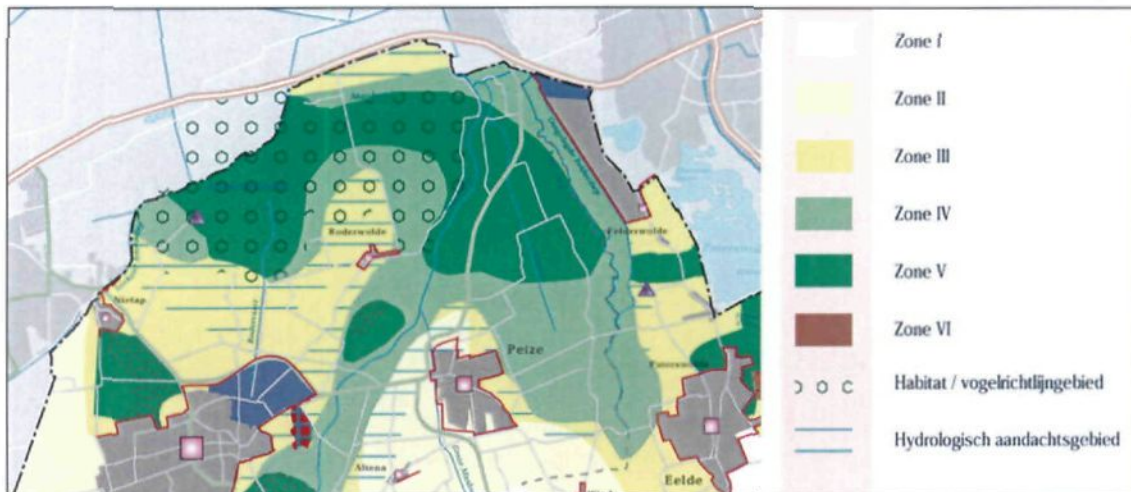
- per saldo het waterbergend vermogen per stroomgebied toeneemt;
- geen bebouwing plaatsvindt in gebieden die door de provincies op termijn nodig worden geacht voor waterberging;
- geen ruimtelijke besluiten worden genomen of peilverlaging plaatsvindt die direct of indirect leiden tot bodemdaling in gebieden met dikke laagveenpakketten;
- onttrekking van het grondwater de natuurlijke aanvulling niet mag overstijgen en dat peilverlaging in de beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare delen van de Ecologische Hoofdstructuur wordt voorkomen.

Waar mogelijk wordt ruimte voor water gevonden door combinatie van waterbeheer met andere functies om bij te dragen aan vergroting van de ruimtelijke kwaliteit.

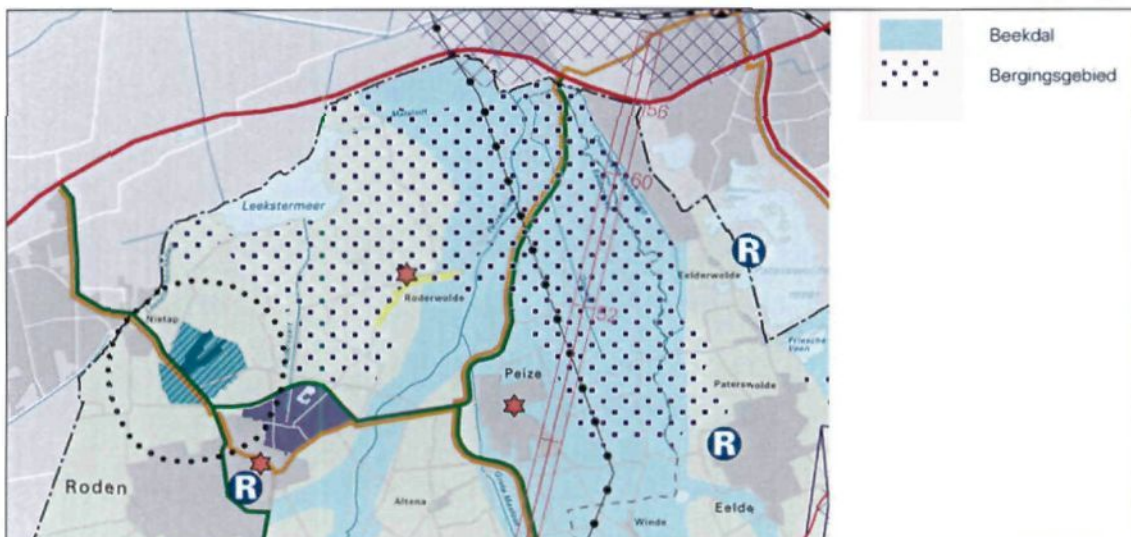
2.2 Provincie

POP II

Het gebied ligt in de zones III, IV en V van de functiekaart van het POP II. Zone III staat voor verwevingsgebied landbouw en landschap, zone IV staat voor verwevingsgebied landbouw en natuur en zone V heeft de functie natuur. Het grootste deel van het plangebied heeft de functiezoning IV en V.

Uitsnede functiekaart POP II

Uitsnede kaart POP. De blauwe blokjes geven het zoekgebied waterberging aan

In het POP II is het gebied aangeduid als bergingsgebied (zie de kaart op de vorige pagina). Voor de bergingsgebieden geldt een dubbelbestemming. Naast een functie als landbouw- of natuurgebied heeft het tevens een functie als bergingsgebied. In de aan te wijzen bergingsgebieden zijn kapitaalintensieve functies, zoals bebouwing, ongewenst. De landbouwkundige en ecologische waarden zijn mede bepalend voor de inrichting en het gebruik. Bergingsgebieden worden ingezet als onderdeel van het normale waterhuishoudkundige systeem of als overloopgebied in tijden van extreme neerslag. De wijze waarop de verschillende gebieden worden ingezet, is onderwerp van overleg tussen de grondeigenaren en het waterschap. Het waterschap is uiteindelijk verantwoordelijk voor de inzet van bergingsgebieden.

Projectgebied en planbeschrijving

In het navolgende wordt het totale projectgebied en het voornemen beschreven. Bij de beschrijving is gebruikgemaakt van informatie uit het rapport 'MER Waterberging herinrichting Peize' (Royal Haskoning, 15 februari 2006).

3.1 Projectgebied

Algemeen

Het plangebied is een laagveengebied gelegen direct ten noorden van het Drentse keileemplateau en ten zuidwesten van de stad Groningen. Door de lage ligging is het gebied altijd nat/vochtig geweest en in het gebied is bebouwing zeer beperkt gebleven. Het gebied heeft een zeer open karakter hetgeen nog wordt versterkt door het Leekstermeer dat aan de westzijde van het gebied grenst. Het plangebied is deels in gebruik als agrarisch grasland (veenweidegebied) en deels als natuurgebied. Het gebied is door een dicht slotenpatroon in langgerekte kavels verdeeld. Op de iets hoger gelegen zandgronden is het landschap meer verdicht door opgaande beplantingen en bebouwing. Dit zijn deels houtsingels op de grens van kavels en deels moerasbosjes die liggen op de overgang met het open landschap.

Waterhuishouding

Waterhuishoudkundig vormt het gebied de overgang van het bekensysteem dat afwatert vanaf het Drents Plateau en boezemsysteem van Groningen (Electraboezem). De beken Peizerdiep en Eelderdiep stromen door het plangebied. De afvoer van het Eelderdiep is deels omgeleid via het Omgelegde Eelderdiep, wat de grens vormt van het plangebied. In het plangebied liggen de polders Eelder- en Peizermaden, Matsloot-Roderwolde en Leutingewolde. De begrenzing van het plangebied is weergegeven op de kaart in paragraaf 4.6.

Bodem

In regionaal kader ligt het plangebied op de overgang van het Pleistocene zandgebied naar het Holocene zeekleigebied. De bodem in de benedenlopen van het Peizer- en Eelderdiep en rond het Leekstermeer bestaat voor het grootste deel uit veengronden met een kleidek. Deze klei-op-veengronden zijn ontstaan onder invloed van overstromingen vanuit de beek. Langs de beken is de meeste klei afgezet en komen weide- en waardveengronden voor. Het kleidek varieert hier in dikte van 15 cm tot 40 cm. Op grotere afstand van de beek komen koopveengronden voor. De bovengrond bevat hier minder lutum en bestaat uit kleilig veen. Lokaal komen vlierveengronden voor. Hier ontbreekt de kleiige bovengrond. De

veenlaag bestaat voornamelijk uit rietzeggeveen en is in een groot deel van het plangebied dikker dan 120 cm. De iets hoger gelegen gronden bestaan uit zandgrond al dan niet met een moerige bovenlaag. Het betreft veldpodzolgronden dan wel moerpodzolen. Het onderzoeksgebied is relatief vlak. Een groot deel van het onderzoeksgebied ligt tussen N.A.P. - 0,50 m en - 1,20 m. Het oorspronkelijk aanwezige reliëf, zoals dat in de zandondergrond aanwezig is, is door veenvorming deels verdwenen.

Landschap

De uitgestrekte graslandgebieden van het plangebied zijn zeer open en worden daarnaast gekenmerkt door een tamelijk dicht slotenstelsel. Zowel op de kaart als in het veld zijn duidelijk de verschillende sloot- en verkavelingspatronen te herkennen, elk behorend bij een specifiek gebied en een specifieke fase van ontginning en/of verkaveling. Er is een vrij duidelijk onderscheid in verkavelingspatroon tussen het landschap langs de beken (Peizerdiep en Eelderdiep) en dat van de woldontginningen (Matsloot-Roderwolde en omgeving). Er is een duidelijk contrast tussen de open en uitgestrekte graslandgebieden en de meer verdichte nederzettingsgebieden op de hogere gronden tussen de beekdalen en op de beekdalflanken. In het plangebied zelf is nauwelijks bebouwing en zijn weinig wegen.

Als resultaat van een proces van tien eeuwen evolutie van een in hoofdzaak middeleeuws cultuurlandschap moet het landschap als cultuurhistorisch waardevol worden aangemerkt. De ontginning Roderwolde is een van de oudste systematische ontginningen van Drenthe. Vele nog niet geheel opgehelderde vraagstukken (verbreiding van het hoogveen, veenterpen, verschuiving van de bewoning, vroegere waterhuishouding et cetera) maken het gebied ook in wetenschappelijk opzicht waardevol.

De grote openheid van het plangebied is met name van belang in contrast met aangrenzende, verdichte landschappen. Hierbij zij aangetekend dat de beekdalflanken en vroegere akkercomplexen vroeger meer heggen en houtsingels kenden, zodat de openheid van het landschap, met name in de beekdalen, mede een vrij recent resultaat is van rationalisatie in het (agrarisch) grondgebruik.

Natuur

Er bestaat een goed beeld van de actuele natuurwaarden in het plangebied. In de jaren 2004 en 2005 zijn onderzoeken uitgevoerd naar beschermde fauna in het plangebied. Wat betreft amfibieën en reptielen kunnen de zeldzame soorten heikikker, poelkikker en rugstreeppad worden genoemd. Aangetroffen beschermde vissoorten zijn kleine modderkruiper, rivierdonderpad en paling. Beschermde libellen die in het plangebied voorkomen, zijn groene glazenmaker,

tengere pantserjuffer en glassnijder. Ook is de beschermde bruine vuurvlieder aangetroffen. In het plangebied bevinden zich ook populaties van de zeer zeldzame dikke korfslak en zeggekorfslak. Het onderzoek toonde tevens aan dat in het plangebied vrij veel vogels voorkomen. Het gebied heeft daarnaast een belangrijke waarde voor wintergasten. Het fungeert als rust- en foerageergebied voor ganzen en eenden. Het gebied is met name van belang voor kolgans en smient.

Wat betreft de flora en vegetatie dient te worden opgemerkt dat een groot deel van het plangebied in agrarisch gebruik is, dan wel recentelijk is overgaan naar een natuurbeherende instantie. Op één plaats in het plangebied (Vogeltjesland) komen zeldzame soorten voor als brede orchis, waterdrieblad, ronde zegge en draadzegge.

Een klein deel van het plangebied Peize is in de nota Belvedere aangewezen als 'gebied met sectorale cultuurhistorische waarden en of sectoraal hoge waarden'. Voor het deelgebied Roden/Norg is de Nota Belvedere niet van belang. In het gebied tussen het Peizerdiep en het Eelderdiep liggen circa 50 veenterpen in een groep of lijn bij elkaar. Aan de westzijde van het Peizerdiep, in de polder Matsloot-Roderwolde, bevindt zich ook een groep veenterpen. Een veenterp is een kleine, min of meer ronde, kunstmatige heuvel in het landschap. Een veenterp heeft een diameter van 20 m tot 40 m en werd opgeworpen om in natte gebieden een droge plaats te creëren voor tijdelijke of permanente bewoning. Aangenomen wordt dat de veenterpen gedurende een korte periode tussen de twaalfde en veertiende eeuw werden gebruikt.

In het gebied verwijzen diverse straatnamen nog naar dijken. Een dijk is in deze omgeving een kunstmatig opgehoogde permanent begaanbare weg, de dijken hadden geen waterkerende functie. De eerste dijken uit het gebied stammen uit de late middeleeuwen. Op historische kaarten uit de negentiende eeuw is in het gebied ten oosten van het Peizerdiep een aantal dijken zichtbaar. In het gebied zijn vindplaatsen die wijzen op vroege bewoning van het gebied. Op kampementen van jagers/verzamelaars uit het paleolithicum en mesolithicum (300.000 tot circa 5.000 voor Christus) wijzen 15 vindplaatsen. Deze vindplaatsen liggen op hoger gelegen zandgronden in het veen. Vanaf circa 3.500 jaar voor Christus werden nederzettingen gebouwd die permanent werden bewoond en werd landbouw bedreven. Uit de vroegste periode stammen vijf vindplaatsen ten noorden van Peize, van de Trechterbekercultuur.

Landbouwkundig kan het plangebied worden gekenschetst als een extensief melkveehouderijgebied met een relatief lage veebezetting.

Het plangebied is een agrarisch cultuurlandschap. Van de totale oppervlakte van het landinrichtingsgebied Peize (bijna 5.200 ha) is 3.700 ha in gebruik als landbouwgrond. De meeste bedrijven zijn melkveehouderijen. Daarnaast zijn er enkele akkerbouwbedrijven en enkele vleesveehouderijbedrijven die deels gebruikmaken van gronden in het natuurgebied Peizer- en Eeldermeden. Naast de hoofdberoepsbedrijven bevinden zich in het gebied veel kleine bedrijven die naast de landbouw een andere inkomstenbron hebben. Voor het gebied Herinrichting Roden/Norg, waarvan het plangebied een klein onderdeel uitmaakt, is melkveehouderij eveneens de belangrijkste landbouwkundige activiteit.

In het gebied is een aantal knelpunten voor de landbouw geconstateerd die mede aanleiding hebben gegeven voor start van de herinrichting Peize. De volgende zaken vormen een belemmering voor een goede bedrijfsvoering:

- versnippering van het grondgebruik;
- de geringe oppervlakte grond bij de bedrijfsgebouwen;
- de plaatselijk geringe perceelsgrootte;
- onregelmatige vorm van de percelen;
- door de inrichting van de Ecologische Hoofdstructuur en de waterberging kan de waterhuishouding mogelijk wijzigen;
- voor de deelgebieden Rodervaart, Achter de Esch en Sandebuurt worden in het kader van de Herinrichting Roden/Norg landbouwkundige aanpassingen gedaan onder andere door aanleg van een gemaal en waterlopen.

Recreatie

Het plangebied fungeert als uitloopgebied vanuit de stad Groningen en de dorpen Peize, Roden, Leek, Eelde en Hoogkerk. Een groot deel van het plangebied is in handen van natuurbeherende organisaties. Dit gebied is vanaf de fiets- en wandelpaden toegankelijk voor recreanten. In het gebied zijn geen recreatieve speerpunten aangeduid in het Provinciaal Omgevingsplan (POP II) van Drenthe. De recreatie bestaat vooral uit dagrecreatie in de openlucht. Rondom het Leekstermeer zijn diverse recreatieve ondernemingen aanwezig, namelijk horeca, een camping en watersportbedrijven. De nadruk voor het Leekstermeer blijft liggen op behoud en ontwikkeling van de natuur (POP II Drenthe). In en rondom het gebied zijn diverse kleinschalige mogelijkheden voor recreatie aanwezig, zoals campings en de olie- en korenmolen Woldzigt bij Roderwolde. Bij Roderwolde is de haven weer hersteld en geopend.

3.2 Planbeschrijving

Uitgangspunt van het voornemen is het bereiken van een optimale combinatie van natuurontwikkeling, waterberging en landbouwkundig

gebruik. Tussen natuurontwikkeling, waterberging en landbouw bestaat een spanningsveld waarin tal van milieueffecten en belangen een rol spelen. Bij een landinrichtingsproject groter dan 500 ha is op grond van de Wet milieubeheer een MER verplicht. Aan dit vereiste is voldaan. De opdracht van de provincie Drenthe in de richtlijnen van het MER was het uitwerken van vier alternatieven. Deze vier alternatieven leverden bouwstenen om conform de opdracht een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) te ontwikkelen. Dat Meest Milieuvriendelijk Alternatief richt zich op een waterhuishoudings-systeem dat, rekening houdend met de autonome ontwikkeling, onzekerheden en fasering, maximale natuurwinst bij voldoende bergingscapaciteit garandeert.

Natuur

De terreinbeheerders Natuurmonumenten (NM) en Staatsbosbeheer (SBB) streven naar vernatting van hun terreinen, zodat de ontwikkeling van natte natuurdoeltypen mogelijk is. In het beleid is de ontwikkeling van bloemrijke graslanden, vochtig schraal grasland en op beperkte schaal moerasvegetaties vastgelegd waarbij eveneens (lokaal) vernatting is gewenst. De terreinbeheerders streven in een groot deel van het gebied de ontwikkeling van moeras na. Voor moerasontwikkeling is een aanzienlijk hoger waterpeil nodig dan voor bloemrijk grasland en vochtig schraalgrasland.

Water

Het waterschap wil de maximale waterstanden op de boezem reduceren door het realiseren van waterberging. Hierbij bestaat de keus uit incidentele berging of meebewegende berging of een combinatie daarvan. Bij incidentele berging wordt een aantal malen per 100 jaar water geborgen in het gebied om het vereiste veiligheidsniveau van eenmaal per 100 jaar te kunnen waarborgen. Bij meebewegende berging is sprake van een permanente open verbinding tussen de boezem en het bergingsgebied. Het water in het bergingsgebied beweegt dus mee met de waterstand op de boezem Leekstermeer.

Landbouw

In het kader van de Herinrichting Peize zijn doelstellingen geformuleerd met betrekking tot het verbeteren van een aantal randvoorwaarden voor de uitoefening van de landbouw. Deze luiden:

- De gronden die tot landbouwbedrijven behoren, moeten zo gunstig mogelijk worden gesitueerd ten opzichte van de bedrijfsgebouwen.
- De huiskavel zal zo groot mogelijk moeten zijn om te kunnen voldoen aan de vraag om de koeien het gehele seizoen rond de bedrijfsgebouwen te kunnen weiden en om het toezicht erop te kunnen houden. Een nog grotere huiskavel heeft vooral voordeel voor de bedrijfsorganisatie en het toezicht kunnen houden op het jongvee.

- Verplaatsing van versnipperde bedrijven naar goed verkavelde bedrijven van 'stoppers' en verplaatsing naar nieuw te stichten bedrijven.
- Een goede kavelform en een goede vlakligging van de percelen.

De waterhuishouding moet een goed landbouwkundig gebruik van het resterende areaal landbouwgrond waarborgen. Dit betekent dat de wateraanvoer en -afvoer van belang is. Uitgangspunt is om water zoveel mogelijk vast te houden in verband met het zoveel mogelijk voorkomen van het inlaten van gebiedsvreemd water. Daarnaast zal ook moeten worden gekeken naar mogelijkheden van waterconservering met inachtneming van de droogleggingnormen welke behoren bij het betreffende landbouwkundig gebruik.

Het Voorkeursalternatief (VKA) van het MER is tot stand gekomen in discussies in de Landinrichtingscommissie Peize. Als basis dienden de uitwerkingen van de vier alternatieven en het Meest Milieuvriendelijk Alternatief. De inrichting van het gebied zoals opgenomen in het Voorkeursalternatief is zoveel mogelijk afgestemd op de wensen en uitgangspunten van de betrokken partijen. Belangrijk uitgangspunt in de uiteindelijke keuze van het Voorkeursalternatief was het zoveel mogelijk beperken van schade en hinder. De voorgestane inrichting ziet er in grote lijnen als volgt uit. Voor nadere details wordt verwezen naar het MER (Royal Haskoning, augustus 2006).

Peizerdiepdal, Vogeltjesland en polder Matsloot-Roderwolde

Het water van het Peizerdiep wordt via twee watergangen afgeleid naar het Leekstermeer. Bij de monding van deze twee watergangen wordt het water gestuwd door een brede drempel. Deze drempels zijn zodanig uitgevoerd dat vispassage mogelijk is. In de zomer mag de waterstand zakken. De natuurdoeltypen sluiten aan bij de visie van de natuurbeherende instanties.

Eelderdiep en Eelder- en Peizermaden-West

De Peizer- en Eelder- en Peizermaden-West is verbonden met het Peizerdiepdal door middel van een brede drempel. Deze drempel maakt waterberging vanuit het Peizerdiepdal in de Peizer- en Eelder- en Peizermaden-West mogelijk.

Het water van het Eelderdiep stroomt via de Peizer- en Eelder- en Peizermaden-West af in de richting van het Peizerdiep.

Sandebuurt, De Bolmert, De Jarrens en Middelvennen

De waterstand in deze gebieden beweegt mee met de boezem. Dit meebewegen levert goede hydrologische randvoorwaarden voor het

realiseren van de beoogde natuurdoeltypen. Sandebuurt-Zuid en een smalle strook aan de westzijde van de Bolmert blijven landbouwgebied.

Broekstukken, De Marschen, Achter de Esch en Roderwolde

In dit gebied wordt het landbouwkundige peil gehandhaafd. Ook de landbouwkundige functie wordt behouden. In een deel van het gebied betreft het overigens beheerslandbouw. In het gehele gebied worden de sloten gehandhaafd. Vanuit deze sloten kunnen natte vegetaties het gebied koloniseren.

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal voor het bestemmingsplan relevante omgevingsaspecten. Zoals gesteld, voorziet het voorliggende plan uitsluitend in het uitvoeren van werkzaamheden met het oog op het realiseren van waterberging in combinatie met natuurontwikkeling en verbeteringen in de landbouwkundige structuur. Een groot deel van de wet- en regelgeving op het gebied van milieu is dan ook niet relevant voor het voorliggende bestemmingsplan. De volgende thema's kunnen buiten beschouwing blijven:

- Wet geluidhinder;
- zonerings rond bedrijven.

De hiernavolgende milieuthema's zijn wel relevant voor het voorliggende bestemmingsplan:

- luchtkwaliteit;
- bodemverontreiniging;
- externe veiligheid.

4.2 Luchtkwaliteit

Het Besluit luchtkwaliteit 2005 heeft als doel het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. Met het besluit worden de richtlijnen van de Europese Unie geïmplementeerd. Het besluit betreft zes verontreinigende stoffen (stikstofdioxide, zwevende deeltjes, zwaveldioxide, koolmonoxide, benzeen en lood), waarvoor normen zijn gesteld; grenswaarden en plandrempels.

Het Besluit luchtkwaliteit 2005 verplicht gemeenten bij het opstellen van ruimtelijke plannen die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit de grenswaarden uit dit besluit in acht te nemen (artikel 7 van het Besluit luchtkwaliteit). In afwijking van het voorgaande hoeven bestuurders de grenswaarden niet in acht te nemen indien door het betreffende besluit de concentraties van de stoffen gelijk blijven of verbeteren (artikel 7, lid 3 van het Besluit luchtkwaliteit). In het geval dat een plan aan het voorgaande voldoet, hoeft eveneens geen onderzoek naar de luchtkwaliteit te worden uitgevoerd.

Het onderhavige facet-bestemmingsplan is een plan waarbinnen geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt die van invloed

kunnen zijn op de luchtkwaliteit in het gebied. Het bestemmingsplan voldoet derhalve aan het gestelde in het Besluit luchtkwaliteit 2005.

4.3 Bodemverontreiniging

Ten zuiden van het Leekstermeer bevindt zich een stortplaats. Verder is een aantal dempingen in het gebied. Voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld, zal hierover duidelijkheid zijn.

4.4 Externe veiligheid

Met betrekking tot het aspect 'externe veiligheid' is de aanwezigheid van een aantal hoofdgastransportleidingen en een hoogspanningsleiding van belang.

De gasleidingen zijn in de vigerende bestemmingsplannen reeds vastgelegd en van een passende planologische regeling voorzien. Op deze plaats kan derhalve worden volstaan met de opmerking dat bij het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de aanwezigheid van gasleidingen en dat de afsluiters van de gasleidingen te allen tijde vrij bereikbaar moeten zijn. Betreffende de aanwezige hoogspanningsleiding heeft de leidingbeheerder (Tennet) zich op het standpunt gesteld dat de masten te allen tijde vrij (via weg of land) bereikbaar dienen te zijn. Er vinden overleggen plaats betreffende de wijze waarop hiermee zal worden omgegaan. De uitkomsten van dit overleg en het overleg met de overige beheerders van nutsleidingen in het gebied zullen bij de vaststelling van het bestemmingsplan worden betrokken.

4.5 Ecologie

Beleid

Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van nieuwe ruimtelijke activiteiten dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Het Leekstermeergebied is aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn. Deze richtlijn heeft tot doel de verbetering of instandhouding van inheemse flora en fauna, hun ecosystemen en leefgebieden.

Het Leekstermeergebied is aangewezen vanwege het voorkomen van kolgans (kwalificerende soort), brandgans, smient, slechtvalk, porseleinhoen (broedvogel) en kwartelkoning (broedvogel). Op de speciale beschermingszone Leekstermeergebied is het afwegingskader van de Habitatrichtlijn van toepassing. Dit houdt in dat voor besluitvorming over nieuwe activiteiten of plannen die

■
significante gevolgen kunnen hebben voor de te beschermen vogels binnen het gebied, een aantal nauw omschreven stappen moet worden doorlopen, waaronder een 'passende beoordeling'.

Voor het onderdeel ecologie vindt nader onderzoek plaats naar de effecten van de ingreep op de flora en fauna in het gebied en het in de nabijheid gelegen Leekstermeer als Natura 2000-gebied. Aangezien de uitkomsten van dit onderzoek op dit moment niet bekend zijn, wordt in het plan een aanlegvergunningstelsel opgenomen ter bescherming van de in het gebied voorkomende ecologische waarden. De aanlegvergunning kan alleen worden verleend indien is aangetoond dat de werkzaamheden op grond van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet kunnen worden uitgevoerd.

Begrenzing Vogelrichtlijngebied Leekstermeergebied

Soortenbescherming

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren. Onderzocht dient te worden welke effecten het voornemen heeft op de in het plangebied aanwezige beschermde soorten.

Onderzoek

In het kader van de 'MER Waterberging Herinrichting Peize' (augustus 2006) zijn de effecten op de gebieden en de soorten inzichtelijk gemaakt (inclusief een 'passende beoordeling'). Aan deze MER ligt een aantal ecologische onderzoeken ten grondslag (zie hoofdstuk 2). In het navolgende worden de te verwachten effecten op

de flora en fauna beschreven. Daarbij is uitgegaan van de uitvoering van het voorkeursalternatief.

Gebiedsbescherming

Door moerasvorming en verschrallingsbeheer van het plangebied zal sprake zijn van een afname van het areaal voedselrijk grasland. Daar is een structurele vermindering van het areaal geschikt foerageergebied voor ganzen. Het areaal met geschikt biotoop voor porseleinhoen zal echter sterk stijgen. Doordat het gebied gevarieerder wordt, zullen meer vogelsoorten en aantallen aanwezig zijn, waardoor de geschiktheid als foerageergebied voor slechtvalk toeneemt. Voor de broedvogels en slechtvalk zal per saldo een verbetering van de situatie optreden. Vanwege de te verwachten negatieve effecten voor de ganzen en smienten wordt het aspect 'gebiedsbescherming' in de MER als negatief beoordeeld. Dit geldt overigens niet alleen voor het voorkeursalternatief, maar ook voor alle overige varianten en alternatieven.

Voor het Vogelrichtlijngebied Leekstermeergebied is inmiddels een concept-gebiedsdocument opgesteld. In het gebiedsdocument zijn instandhoudingsdoelen verwoord waarbij de doelen voor de betreffende soorten verder zijn geconcretiseerd. Er vindt nog een evaluatie plaats van het concept-gebiedsdocument, mede in het licht van de huidige plannen voor grootschalige waterberging en natuurontwikkeling. Bij deze evaluatie zullen de uitkomsten van de m.e.r.-studie worden betrokken. Het gebiedsdocument met instandhoudingsdoelen biedt mogelijk aanknopingspunten om de gewenste ontwikkelingen, zijnde grootschalige waterberging en natuurontwikkeling, te combineren met de status als Vogelrichtlijngebied.

Soortenbescherming

Uitvoering van de plannen zal een groot effect hebben op de vegetatiestructuur en daarmee op de samenstelling van de fauna. Er zullen zich derhalve verschuivingen op populatieniveau voordoen. Uit het MER blijkt dat sprake zal zijn van een neutrale of positieve ontwikkeling van de waarde van het gebied voor amfibieën, mollusken, libellen, vissen en vogels van moeras, verlandingsvegetaties, ruigten en struweel en een afname voor weidevogels en wintergasten en beschermde planten.

4.6 Archeologie

Beleid

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke

planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden.

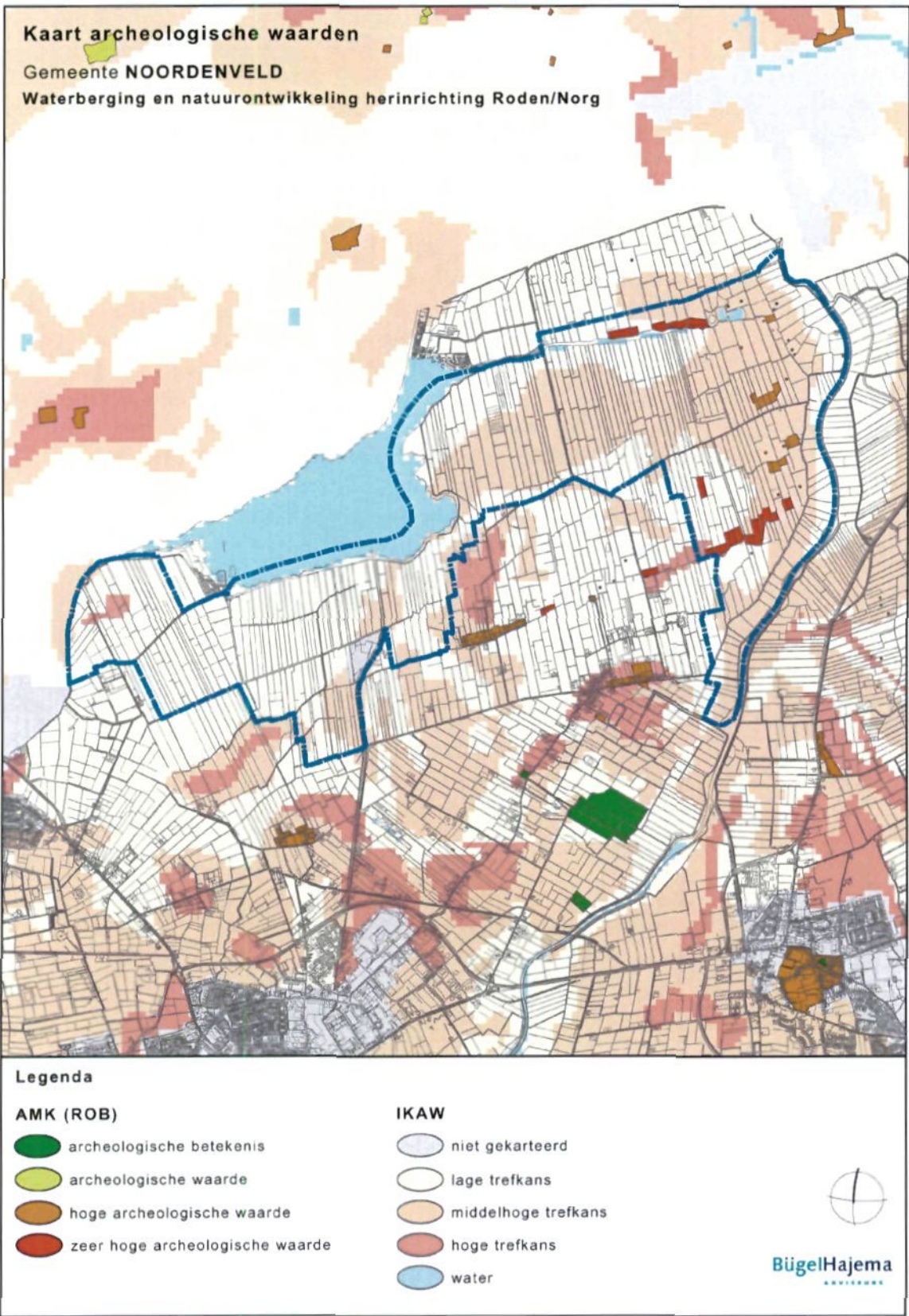
Bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. Voor de bekende waarden kan de Archeologische Monumentenkaart (AMK) worden geraadpleegd. Voor de te verwachten waarden wordt gebruikgemaakt van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW).

Onderzoek

Door het Projectbureau Herinrichting Peize is in april 2006 een cultuurhistorische inventarisatie ten behoeve van de herinrichting uitgevoerd. Deze inventarisatie laat zien dat in het plangebied zowel alle typen AMK-terreinen als alle verschillende archeologische verwachtingswaarden voorkomen. Op de Kaart archeologische waarden zijn deze terreinen weergegeven.

Wat betreft de AMK-terreinen wordt ervan uitgegaan dat het gebied zodanig wordt ingericht dat de archeologische waarden niet worden vergraven of aangetast. Bij de aanleg van kaden en het graven van verbindingssloten dient rekening te worden gehouden met deze waarden. Veenterpen dienen bij de werkzaamheden zoveel mogelijk te worden gespaard. Indien mogelijk kunnen veenterpen hersteld dan wel landschappelijk worden opgewaardeerd.

Wat betreft de archeologische verwachtingswaarden is een advies van het Drents Plateau van belang. Deze instantie adviseert een verdieping van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden op te laten stellen. Aangezien geen exacte duidelijkheid bestaat over de precieze plaats en inhoud van de inrichtingswerkzaamheden is het niet mogelijk gericht archeologisch vooronderzoek te verrichten. Om te voorkomen dat met de uitvoering van het bestemmingsplan onevenredige aantasting van de archeologische waarden in het gebied plaatsvindt, is mede bestemd voor het behoud van deze waarden en is ter bescherming hiervan een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Deze aanlegvergunning geldt voor het gehele plangebied, dus voor zowel de bekende archeologische waarden als de verwachtingswaarden.

4.7 Water

Beleids

Op grond van artikel 12 uit het Besluit op de ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient te worden uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: 'het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten'.

Het kader voor de watertoets is het vigerend beleid (Vierde Nota waterhuishouding, Waterbeleid 21° eeuw, Europese Kaderrichtlijn water en de beleidslijn Ruimte voor de Rivier). De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. Voor details wordt verwezen naar de genoemde beleidsdocumenten.

Vertaling

Zoals eerder in deze toelichting gesteld, heeft het voorliggende bestemmingsplan betrekking op 'het realiseren van een combinatie van natuur, waterberging en herverkaveling en daarbij een goede waterhuishouding voor de landbouw waarborgen'. Het Waterschap Noorderzijlvest is als een van de initiatiefnemers vanaf het prilleste begin bij de plannen betrokken. De beoogde ingrepen in de waterhuishouding kunnen rekenen op de goedkeuring van het waterschap. In het inrichtingsplan staan de te nemen maatregelen gedetailleerd beschreven. Wat betreft de in het plangebied aanwezige bebouwing geldt dat van geval tot geval is bekeken of wateroverlast kan optreden en welke compenserende maatregelen nodig zijn. Het wordt niet nodig gedacht op deze plaats alle maatregelen op te sommen. Voor details wordt verwezen naar het bedoelde inrichtingsplan. Voor nadere details omtrent de effecten van de ingreep wordt verwezen naar het MER.

Grondwateroverlast Ter Borch

Voor de nieuwe wijk Ter Borch is in het MER per alternatief bekeken hoeveel de gemiddeld hoogste grondwaterstand binnen het gebied wordt verhoogd. In de navolgende tabel is de verhoging van de gemiddeld hoogste grondwaterstand gegeven bij verschillende afstanden tot de rand van de wijk die aan het Eelderdiepdal grenst. Alleen in alternatief 1 wordt een significante verhoging van de gemiddeld hoogste grondwaterstand berekend tot een afstand van 50 m vanaf de rand van de wijk. Tussen 0 m en 25 m bedraagt de gemiddelde verhoging 0,24 m. Een belangrijke oorzaak van deze

verhoging in alternatief 1 is naast de vernatting van het Eelderdiepdal ook de in dit alternatief voorgestelde demping van het Omgelegde Eelderdiep. Het Omgelegde Eelderdiep vormt een buffer tussen Ter Borch en het Eelderdiepdal die de hydrologische effecten over en weer reduceert. In de andere alternatieven blijft het Omgelegde Eelderdiep in stand.

Bij de berekeningen in het MER is ervan uitgegaan dat de waterhuishouding van het gebied niet wordt aangepast (grondwaterneutraal). In de plannen van Ter Borch zijn echter aanzienlijke compenserende maatregelen opgenomen onder andere in de vorm van de aanleg van diepe watergangen die insnijden door het afdekkend pakket tot in de diepe watervoerende laag. Hierdoor zal de berekende grondwaterstijging effectief worden gereduceerd.

Tabel 7.24 (MER) Verhoging van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) nabij Ter Borch zonder compenserende maatregelen

Afstand vanaf de rand van de wijk (m)	Alternatief 1	Alternatief 2	Alternatief 3	Alternatief 4
00 - 25	0,24	<0,05	<0,05	<0,05
25 - 50	0,10	<0,05	<0,05	<0,05
50 - 100	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
100 - 200	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05

Voorkeursalternatief

In de LC-vergadering van 19 juni 2006 is het Voorkeursalternatief vastgesteld. Het Omgelegde Eelderdiep blijft hier in functie en een groot deel van de oostoever van het Eelderdiep blijft poldergebied net als in de huidige situatie waardoor de kweldruk en dus grondwateroverlast beperkt blijft. Mitigerende maatregelen om grondwateroverlast bij bebouwing en landbouwschade te voorkomen, zijn daarnaast een integraal onderdeel van het Voorkeursalternatief. Om de effecten van natuur- en waterberging en de mitigerende maatregelen te monitoren, wordt een grondwatermeetnet geïnstalleerd. Het vastleggen van de huidige situatie dient als nulmeting om de effecten te kunnen vaststellen.

Algemeen

Dit facet-bestemmingsplan voegt een dubbelbestemming Waterberging en natuur toe aan de reeds vigerende bestemmingsplannen voor het gebied. Deze vigerende bestemmingsplannen blijven voor het overige dan ook onverkort van toepassing. De dubbelbestemming regelt dat de gronden tevens zijn bestemd voor de berging van water en het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden. Op basis van deze bestemming kunnen dijken, kaden, pompen, inlaten en overige kunstwerken worden aangelegd met als doel het gecontroleerd inlaten en tijdelijk bergen en afvoeren van boezemwater. Tevens kunnen maatregelen met het oog op de ontwikkeling van natuurwaarden worden genomen. Deze inrichting voor de functies waterberging en natuur(ontwikkeling) vindt plaats conform het voor het gebied vastgestelde inrichtingsplan. Het doel 'berging van water' is nevensgeschikt aan het doel 'behoud en ontwikkeling van natuurwaarden' en deze zijn samen bovengeschild aan de andere via de diverse bestemmingsplannen aan de gronden toegedeelde functies.

Het bouwen op basis van de bestemming is beperkt tot het bouwen van gebouwen tot een maximale gezamenlijke oppervlakte van 150 m² en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. In beide gevallen bedraagt de bouwhoogte maximaal 5 m. Een uitzondering wordt hierbij gemaakt voor het bouwen van een uitkijktoren tot maximaal 15 m. Verder is een aanlegvergunning opgenomen voor bepaalde werkzaamheden die mogelijk een verstoring van de functie als bergings- en natuurgebied tot gevolg kunnen hebben. Hierbij kan geen gebruik worden gemaakt van de aanlegvergunningen uit de vigerende plannen aangezien die niet zijn opgenomen ter bescherming van de functies 'waterberging' en 'natuur'. Het beschermen van dit doel middels een aanlegvergunning kan dus uitsluitend via het voorliggende bestemmingsplan. Met het oog op de inrichtingsmaatregelen is ook een aanlegvergunning opgenomen ter bescherming van de archeologische en ecologische waarden in het gebied. Voor grondwerkzaamheden moet in overleg met de provinciaal archeoloog en/of de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (in het geval van rijksmonumenten) worden bepaald of nader onderzoek naar archeologische waarden/verwachtingen noodzakelijk is. De aanlegvergunning met het oog op de bescherming van de ecologische waarden kan alleen worden verleend indien door middel van ecologisch onderzoek is aangetoond dat wordt voldaan aan het bepaalde in de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Het normale agrarische

■
gebruik en de werkzaamheden met betrekking tot het normale
onderhoud vallen niet onder de vergunningplicht.

6.1 Uitvoeringskosten

De kosten voor de uitvoering van het project worden gedragen door diverse partijen. Een en ander zal in een afzonderlijk financiële onderbouwing nader worden verklaard.

6.2 Nadeelcompensatieregeling waterschap Noorderzijlvest

Met ingang van 1 oktober 2006 is de Nadeelcompensatieregeling waterschap Noorderzijlvest in werking getreden.

Op grond van deze regeling kan het Dagelijks Bestuur van het waterschap op verzoek een naar redelijkheid en billijkheid te bepalen vergoeding toekennen aan degene die als gevolg van rechtmatige besluiten en handelingen van het waterschapsbestuur schade lijdt of ander nadeel ondervindt.

Tot de categorie van 'rechtmatige besluiten en handelingen van het waterschapsbestuur' in de zin van de regeling behoren tevens het inrichten en gebruiken (overeenkomstig de daaraan gegeven bestemming) van de Peizer- en Eeldermeden als waterbergingsgebied door of in opdracht van het waterschap.

Wanneer particulieren en/of bedrijven derhalve als gevolg daarvan schade lijden dan wel ander nadeel ondervinden, is de regeling van toepassing.

Vergoeding ten laste van het waterschapsbestuur is evenwel slechts mogelijk als naar objectieve maatstaven in voldoende mate vaststaat dat de geleden schade of het ondervonden nadeel redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de gelaedeerde(n) behoort te blijven. Dit brengt onder meer met zich mee dat het nadeel onevenredig moet zijn, dat wil zeggen dat zij buiten het normaal maatschappelijk risico of het normaal ondernemersrisico valt.

Voorts kan op basis van de nadeelcompensatieregeling van het waterschap niet tot honorering van verzoeken worden overgegaan, indien en voorzover de vergoeding reeds voldoende of volledig op andere wijze is verzekerd, bijvoorbeeld via de planschaderegeling ex artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, of door middel van het treffen van compenserende maatregelen in natura.

De regeling voorziet erin dat wanneer de inrichting of het normale gebruik als waterbergingsgebied voor de benadeelde naast schade tevens voordeel heeft opgeleverd, de waarde van dat voordeel in mindering kan worden gebracht op de totale te vergoeden schade.

6.3 Planschade

Met het Waterschap Noorderzijlvest is overeengekomen dat eventuele toegewezen planschadeclaims door het waterschap zullen worden voldaan.

Monitoring

Om de effecten van het plan te kunnen zien en volgen, is besloten een monitoringsmeetnet op te zetten¹. Het meetnet wordt ontworpen door het Waterschap Noorderzijlvest en de Dienst Landelijk Gebied in samenwerking met de overige partijen. Hierover verschijnt een aparte notitie.

In het plan zal worden stilgestaan bij de volgende onderdelen. Deze worden niet allemaal uitgewerkt in het plan. Een aantal onderdelen zal door de afzonderlijk partners zelfstandig worden uitgewerkt. Dit wordt in het monitoringsdocument vastgelegd.

- grondwaterkwantiteit;
- oppervlaktewaterkwantiteit en -kwaliteit;
- bodemkwaliteit;
- zettingen van wegen, kaden en leidingen;
- vegetatie;
- fauna;
- archeologie.

Het belangrijkste onderdeel op korte termijn is de grondwatersituatie in verband met wateroverlast bij bebouwing en landbouwschade. In verband met het vastleggen van de nulsituatie is het de bedoeling om de peilbuizen op korte termijn te plaatsen, vooruitlopend op de vaststelling van het plan.

Het meetnet vraagt om investeringen, maar vooral ook een beheersinspanning voor onderhoud van de peilbuizen, voor het opnemen en archiveren van de meetgegevens en het vastleggen van waterhuishoudkundige veranderingen in de waarnemingsperiode.

Ongeveer vijf jaar na het begin van de metingen wordt een (tussen)evaluatie gemaakt van de effecten van het plan. Mocht het plan onverhoopt toch schade veroorzaken voor de bebouwing of voor landbouwgronden, dan kunnen nog aanvullende maatregelen worden getroffen.

¹ De monitoringsverplichting vloeit voort uit artikel 7:37 van de Wet milieubeheer.

Inspraak en overleg

Het bestemmingsplan is voorgelegd aan diverse instanties in het kader van het overleg op grond van artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening. In het navolgende worden de binnengekomen reacties van commentaar voorzien. De brieven zijn als bijlage aan het plan toegevoegd. Ten aanzien van de bestemmingsplannen wordt nog inspraak verleend. De resultaten hiervan zullen te zijner tijd aan dit hoofdstuk worden toegevoegd.

Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen

Opmerking

De commissie heeft geconstateerd dat het doel waterberging bovengeschiedt is gesteld aan de overige doeleinden en functies in het plangebied. Uit het plan kan onvoldoende worden opgemaakt dat de natuurdoelstelling voor het gebied planologisch kan worden gerealiseerd. De regeling dient op dit punt dan ook nog eens nadrukkelijk tegen het licht te worden gehouden.

Reactie

Het bestemmingsplan is naar aanleiding van de opmerking aangepast in die zin dat het landinrichtingsplan voor zowel de waterbergingsdoelstelling als de natuurontwikkeling moet kunnen worden gerealiseerd. In de voorschriften is de dubbelbestemming uitgebreid met de functie 'natuur' en zijn beide functies als nevensgeschiedt aangemerkt. Voor de duidelijkheid is de naamgeving van het bestemmingsplan ook aangepast.

Opmerking

De commissie stelt voor de koppeling met het inrichtingsplan in de beschrijving in hoofdlijnen van de voorschriften op te nemen.

Reactie

Het plan is naar aanleiding van deze opmerking aangepast.

Opmerking

De commissie heeft begrepen dat uit de vervolgoetsen (archeologie en ecologie) kan blijken dat de inrichting op onderdelen moet worden aangepast. Door de koppeling met het inrichtingsplan zal het bestemmingsplan naar aanleiding van deze eventuele veranderingen

moeten worden gewijzigd. De in de voorschriften opgenomen wijzigingsbepaling is te onbepaald.

Reactie

De wijzigingsbepaling is inderdaad opgenomen om te kunnen inspelen op latere wijzigingen in de voorgenomen inrichting. Aangezien op dit moment niet kan worden overzien wat de exacte aard en inhoud van eventuele wijzigingen zullen zijn, is de bevoegdheid ruim geformuleerd. Om tegemoet te komen aan de opmerking is de formulering nog eens kritisch bekeken en enigszins aangescherpt.

Opmerking

De commissie heeft geconstateerd dat de paragraaf externe veiligheid nog nader dient te worden uitgebreid omdat nog overleg moet plaatsvinden met de beheerders van de hoogspanningsleiding en de hoofdaardgastransportleiding in het gebied.

Reactie

Inmiddels vindt intensief overleg plaats met zowel TenneT over de hoogspanningsleiding als Gasunie over de aardgasleiding. De uitkomsten van het onderzoek zullen bij de vaststelling van het bestemmingsplan worden betrokken. Indien hiertoe op dat moment aanleiding bestaat, zal het bestemmingsplan in juridische zin op dit aspect worden aangevuld. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt *dat van de genoemde leidingbeheerders in het kader van het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening een reactie is ontvangen (zie verderop in dit hoofdstuk).*

Opmerking

De commissie constateert dat de opgenomen aanlegvergunning ter bescherming van de archeologische waarden niet geldt voor de inrichtingsmaatregelen in het gebied. Dit dient te worden aangepast. Verder verzoekt de commissie in de toelichting een kaart op te nemen waarop alle AMK-terreinen zijn weergegeven. Dit geldt tevens voor de op de IKAW gewaardeerde gronden. De aanlegvergunning zou naar deze kaart kunnen verwijzen. Vervolgens is het de commissie niet duidelijk of de aanlegvergunning zowel op archeologische waarden als op de verwachtingswaarden van toepassing is.

Reactie

Op dit moment is geen exacte duidelijkheid over de precieze plaats en inhoud van de inrichtingswerkzaamheden. Het is dan ook niet mogelijk gericht archeologisch vooronderzoek te verrichten. Om te voorkomen dat met de uitvoering van het bestemmingsplan

onevenredige aantasting van de archeologische waarden in het gebied plaatsvindt, is mede bestemd voor het behoud van deze waarden en is ter bescherming hiervan een aanlegvergunning opgenomen. Deze aanlegvergunning geldt voor het gehele plangebied, dus voor zowel de bekende archeologische waarden als de verwachtingswaarden. De aanlegvergunning is aangepast in die zin dat deze ook betrekking heeft op de inrichtingswerkzaamheden in het gebied. In de toelichting is ter informatie een kaart opgenomen met de gegevens van de AMK en de IKAW.

Opmerking

Het plangebied is ten aanzien van het onderdeel bodem onvoldoende onderzocht. Het is noodzakelijk dat het plan op dit onderdeel wordt aangevuld.

Reactie

Ten aanzien van het aspect bodem is inmiddels bekend dat ten zuiden van het Leekstermeer een stortplaats is gelegen. Verder is een aantal dempingen in het gebied waarvan op dit moment niet bekend is wat de mate van verontreiniging is. Voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld, zal hierover duidelijkheid zijn.

Opmerking

De commissie verzoekt het onderdeel met betrekking tot de Flora- en faunawet nader uit te werken. Dit geldt met name voor de soortenbescherming. Tevens dient de procedure op basis van de Natuurbeschermingswet te worden doorlopen met het oog op de negatieve effecten op het Leekstermeergebied. Op voorhand wordt de inschatting gemaakt dat aan de wettelijke verplichtingen kan worden voldaan.

Reactie

Voor het onderdeel ecologie vindt op dit moment nader onderzoek plaats naar de effecten van de ingreep op de flora en fauna in het gebied en het in de nabijheid gelegen Leekstermeer als Natura 2000-gebied. Aangezien de uitkomsten van dit onderzoek op dit moment niet bekend zijn, wordt in het plan een aanlegvergunning opgenomen ter bescherming van de in het gebied voorkomende ecologische waarden. De aanlegvergunning kan alleen worden verleend indien is aangetoond dat de werkzaamheden op grond van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet kunnen worden uitgevoerd.

VROM Inspectie

Opmerking

De Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten reageert op het onderdeel archeologie. Allereerst wordt een aantal suggesties gegeven voor de tekst in de toelichting. Verzocht wordt tevens de archeologische waarden in het gebied zichtbaar te maken op de plankaart.

Wat betreft de opgenomen aanlegvergunning wordt aangegeven dat deze niet van toepassing hoeft te zijn op het onder voorbescherming vallende toekomstige archeologische monument Peizermeden. Daarnaast moet de aanlegvergunning worden aangescherpt in die zin dat het van toepassing is op alle maatregelen in het gebied en dat voor de aanwezige veenterpen reeds bij een diepte van 0,1 m een vergunning nodig is.

Reactie

De suggesties met betrekking tot de toelichting zijn in het plan verwerkt. Zoals ook in antwoord op een deels gelijklopende opmerking van de Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen is aangegeven, zal in de toelichting een kaart worden opgenomen waarop de archeologische (verwachtings)waarden in het gebied zijn weergegeven. In het voorliggende plan is geen uitvoerige regeling op de plankaart opgenomen. Dit ligt meer in de lijn van het bestemmingsplan Buitengebied. Het voorliggende plan is een ontwikkelingsgericht plan waarin archeologie moet worden afgewogen, maar niet uitputtend wordt geregeld.

Aangezien zoals gezegd het onderdeel archeologie een prominente plaats inneemt in de afwegingen met betrekking tot het gebied en het nodige overleg en onderzoek nodig zullen zijn voordat met de uitvoering kan worden begonnen, is een aanlegvergunningplicht opgenomen. Voor de duidelijkheid en de werkbaarheid is deze van toepassing op het gehele gebied en geldt deze voor alle bodembewerkingen. Hierdoor is ook het belang van de veenterpen voldoende beschermd. De aanlegvergunning kan alleen worden verleend indien overleg met de provinciaal archeoloog, dan wel de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten is geweest. Indien uit dit overleg blijkt dat verkennend archeologisch onderzoek nodig is, dient dit te worden uitgevoerd waarbij aangetroffen archeologische waarden door middel van behoud in de gronden, dan wel opgraving moeten worden gegarandeerd.

.....

TenneT TSO B.V.

Opmerking

TenneT vraagt in het bestemmingsplan een dubbelbestemming op te nemen ter bescherming van de bedrijfsbelangen met het oog op de in het gebied gelegen hoogspanningsleiding.

Reactie

Op dit moment vindt met TenneT overleg plaats om sluitende afspraken te maken met betrekking tot de belangen van de maatschappij in het gebied. Indien nodig, zal de uitkomst van dit gesprek in het plan worden verwerkt. Het opnemen van een dubbelbestemming waarin mede wordt bestemd voor het transport van elektrische energie past niet in de plansystematiek. Dit is een onderwerp voor het bestemmingsplan Buitengebied.

Natuurmonumenten

Opmerking

Natuurmonumenten verzoekt om een gecombineerde regeling voor waterberging en natuur maar kan zich voorstellen dat voorliggende aanpak vanuit praktische overwegingen voor de hand ligt. Tevens worden zorgen uitgesproken met betrekking tot de locatie Madijk. De ontwikkelingen die daar wellicht gaan plaatsvinden, zijn niet in het plan geregeld.

Reactie

De eerste opmerking is reeds aan de orde geweest bij de beantwoording van de reactie van de Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen. Wat betreft de locatie Madijk is het van belang dat dit plan geen enkele verandering brengt in de vigerende bestemming voor het perceel. De bebouwings- en gebruiksmogelijkheden op grond van die bestemming blijven van kracht. De bebouwingsmogelijkheden uit het facetplan hebben alleen betrekking op de opgenomen dubbelbestemming.

Overige

De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (inmiddels Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten) geeft aan dat is gereageerd via de reactie van de VROM-Inspectie (zie eerder in dit hoofdstuk). Het Drents Plateau geeft aan via de Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen op de plannen te

.....

reageren (zie eerder in dit hoofdstuk). De Gasunie, het Waterschap Noorderzijlvest en de gemeente Leek zien geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.